

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Q&A's versoepelen afstandsmaatregel in Voortgezet Onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Aanvullend op het servicedocument voortgezet onderwijs d.d. 28 mei

Versie 28 mei 2021

Waarom hoeven leerlingen in het voortgezet onderwijs geen 1.5m afstand meer te bewaren?

Fysiek onderwijs is het beste voor de cognitieve ontwikkeling en het welbevinden van leerlingen. De huidige afstandsmaatregel tussen leerlingen zorgt ervoor dat op de meeste scholen niet alle leerlingen tegelijkertijd op school kunnen zijn en in de praktijk gemiddeld zo'n 2 a 2,5 dag in de week naar school gaan.

Het OMT heeft in het [advies van 22 mei](#) aangegeven dat het loslaten van de afstandsmaatregel tussen leerlingen een geringe extra druk geeft op de zorg en een beperkte impact zal hebben op het aantal opnames en de bezetting van ziekenhuizen en IC. Op basis van onderzoeksresultaten van het UMCU geeft het OMT aan dat een actief testbeleid – het door docenten en leerlingen twee keer per week preventief testen – en met goede naleving van de geldende maatregelen (inclusief gevolg geven aan testuitslag) het aantal besmettingen bij leerlingen en leraren op school na volledige opening van het voortgezet onderwijs bijna volledig kan reduceren.

Het kabinet heeft op basis van het OMT-advies van 22 mei jl. besloten dat vanaf 31 mei 2021 de afstandsmaatregel tussen leerlingen mag komen te vervallen en dat vanaf 7 juni dit echt van scholen wordt verwacht. Alle overige maatregelen en adviezen blijven van kracht. Daarnaast zijn scholen inmiddels bevoorrad met zelftesten, zodat alle leerlingen en docenten zich twee maal in de week preventief kunnen testen. Hiermee komt de afstandsmaatregel voor leerlingen weer in lijn met de situatie buiten school waar deze leeftijdsgroep al geen 1,5 meter afstand hoeft te houden. Hiermee wordt het mogelijk om leerlingen weer elke dag van de week naar school te laten gaan.

Gelden de overige corona basismaatregelen nog (wel)?

Alle overige corona basismaatregelen, zoals goede handhygiëne, thuis blijven bij klachten (of een positieve zelftest) en je laten testen en het dragen van mondneusmaskers waar dat moet, blijven gelden. Het blijft van groot belang dat deze maatregelen worden opgevolgd en gehandhaafd, om verspreiding van het virus op school te voorkomen. Daarnaast is het van belang dat alle leerlingen en personeelsleden twee keer per week een preventieve zelftest uitvoeren. Zo kan het onderwijs op school zoveel mogelijk door blijven gaan.

Blijven de huidige adviezen rondom zelftesten op school gelden?

Ja, leerlingen en medewerkers worden geadviseerd thuis twee keer per week preventief een zelftest te doen. Bij klachten passend bij corona, quarantaine door contact met een persoon met corona, een melding van de Coronamelder-app of terugkomst uit een hoogrisicogebied kan een zelftest niet worden gebruikt en moet er een testafpraak worden gemaakt bij de GGD. Daarnaast vindt ook het risicogericht testen plaats na een besmetting op school. Meer informatie over zelftesten staat op www.zelftesteninheteronderwijs.nl.

Moeten leerlingen nog steeds 1,5 meter afstand houden van docenten?

Ja. Leerlingen moeten nog steeds 1,5 meter afstand houden van onderwijspersoneel en het onderwijspersoneel moet onderling 1,5 meter afstand blijven houden van elkaar.

Is het gebruik van zelftesten verplicht om op school te mogen komen?

Het gebruik van zelftesten is niet verplicht. Wel is het volgens het OMT van het grootste belang dat leerlingen en personeelsleden twee keer per week gebruik maken van zelftesten. Een actief zelftestbeleid bij leerlingen en personeel, in combinatie met goede naleving van de geldende regels, kan het aantal besmettingen bij leerlingen en leraren op school na volledige opening van het voortgezet onderwijs bijna volledig reduceren. Bij 50% deelname aan zelftesten wordt het risico voor leraren om besmet te raken niet groter geacht dan in de situatie waarin er wel een afstandsmaatregel tussen leerlingen gold. Om besmettingen zoveel mogelijk te voorkomen, worden alle scholen, leerlingen en personeelsleden opgeroepen om gebruik te maken van de zelftesten die door het ministerie beschikbaar zijn gesteld en zich tweemaal per week preventief te testen.

Is cohortering (het indelen van leerlingen in subgroepen en beperken van contact tussen de subgroepen) nog steeds wenselijk nu de 1,5 meter maatregel tussen leerlingen niet meer geldt?

Ja, als scholen voldoende ruimte hebben op school om te cohorteren, terwijl alle leerlingen naar school komen, dan wordt cohortering geadviseerd. Cohortering in vaste groepen draagt bij aan het tegengaan van de verspreiding van het coronavirus. Wanneer een groep leerlingen op school wordt opgedeeld in vaste subgroepen, hoeft bij een besmetting op een school mogelijk niet de hele klas of school in quarantaine, maar alleen de relevante subgroep. Als een besmetting bekend wordt, bepaalt de GGD wie er in quarantaine moet. Bij cohortering is een accurate registratie van subgroepen van groot belang. Scholen maken zelf de afweging op welke manier dit georganiseerd wordt.

Als cohortering (vaste groepen of koppels) organisatorisch niet mogelijk is, is dit geen reden om alle leerlingen niet naar school te laten komen. Het gevolg is wel dat bij een besmetting meer leerlingen en personeel risicogericht getest moeten worden en/of mogelijk een quarantaine-advies krijgen.

Wat betekent het loslaten van de 1,5 meter voor het aangescherpte bron- en contactonderzoek? Moeten er nu meer leerlingen in quarantaine na een besmetting?

Dat kan inderdaad het geval zijn. Het loslaten van de 1,5 meter tussen leerlingen zal in de meeste gevallen als gevolg hebben dat er meer leerlingen in een klas zitten. Bij een besmetting in de klas zullen daarom vermoedelijk meer leerlingen door de GGD gezien worden als nauw contact (categorie 2) van de besmette persoon en geadviseerd worden om in quarantaine te gaan. Het beleid van risicogericht testen blijft van kracht.

Wat is de impact van het loslaten van de afstandsmaatregel tussen leerlingen op examenkandidaten?

Het eerste tijdvak van het centraal examen eindigt op 1 juni. Veel leerlingen hebben op 31 mei de examens al afgerond. Vanwege de bijzondere omstandigheden is het tweede tijdvak (normaal

gesproken alleen voor herkansingen) uitgebreid, zodat leerlingen het centraal examen voor alle vakken ook in het tweede tijdvak mogen afleggen.

Eindexamenleerlingen die in quarantaine zitten kunnen het centraal examen niet afleggen. De inhaalmogelijkheden buiten de reguliere tijdvakken zijn zeer beperkt en daarom is het van belang dat de bijzondere aandacht die scholen tot nu toe steeds hebben gehad voor examenleerlingen gehandhaafd blijft na het loslaten van de afstandsmaatregel tussen leerlingen.

Moeten leerlingen en docenten de zelftesten preventief gebruiken om de afstandsmaatregel tussen leerlingen los te laten?

Het gebruik van zelftesten, die door het ministerie van OCW ter beschikking zijn gesteld, is op vrijwillige basis. Het is geen voorwaarde om naar school te komen; het testen komt ook niet in de plaats van de overige maatregelen. Wel is het volgens het OMT van het grootste belang dat personeelsleden en leerlingen twee keer per week gebruik maken van zelftesten. Een actief testbeleid, twee keer per week, met goede naleving van de geldende maatregelen, kan het aantal besmettingen bij leerlingen en leraren op school na volledige opening van het voortgezet onderwijs bijna volledig reduceren.

Om besmettingen zoveel mogelijk te voorkomen, worden alle scholen, leerlingen en personeelsleden opgeroepen om gebruik te maken van de zelftesten die door het ministerie beschikbaar zijn gesteld en zich 2 keer per week preventief te testen.

Wat betekent het loslaten van de 1.5m maatregel voor kwetsbare leerlingen?

Het loslaten van de 1,5 meter afstand tussen leerlingen kan bij sommige leerlingen de vraag oproepen of het voor hen verstandig is om naar school te gaan, omdat zij zelf meer risico lopen op ernstige gevolgen van een coronabesmetting of omdat zij een huisgenoot hebben met een kwetsbare gezondheid. In het [servicedocument voor voortgezet onderwijs](#) wordt beschreven hoe een school met een dergelijke situatie om kan gaan.

Hoeven VAVO-leerlingen onderling ook geen 1,5 meter afstand meer te houden?

Nee, die vallen onder het beleid dat geldt voor het MBO. Deze leerlingen moeten onderling wel 1,5 meter afstand houden.

Wat als docenten zich nu niet meer veilig voelen?

De afgelopen maanden wijzen uit dat het percentage positieve testen onder onderwijspersoneel telkens lager was dan het landelijk gemiddelde en in veel andere contactberoepen. Dit was ook het geval tijdens de periode dat de scholen open waren, maar de rest van de samenleving grotendeels op slot was.

Hiernaast hebben veel oudere en kwetsbare leraren een prik gehad als de scholen 31 mei weer volledig open mogen. En het vaccinatietempo ligt nu hoog, waardoor de situatie snel verder verbetert. Bovendien blijkt uit onderzoek van het UMCU, waar het OMT zijn advies van 22 mei op

heeft gebaseerd, dat bij 50% deelname aan zelftesten het risico voor leraren om besmet te raken niet groter wordt geacht dan onder de huidige omstandigheden. Het blijft daarbij van groot belang dat alle aanwezigen op school zich blijven houden aan de geldende coronamaatregelen.

Mochten docenten zich desalniettemin niet veilig voelen, dan is het zaak om hierover met de school in gesprek te gaan en samen oplossingen te zoeken en te kijken naar wat wél kan. Hierover zijn afspraken gemaakt door de sociale partners. Zie ook het [protocol](#) voor voortgezet onderwijs.

Zijn scholen verplicht om volledig open te gaan? Wat als scholen dat toch niet doen?

We gaan ervan uit dat de scholen in het voortgezet onderwijs vanaf 7 juni weer volledig opengaan. Mocht het toch ergens niet gebeuren, dan zal de Inspectie van het Onderwijs in gesprek gaan met de school. Scholen kunnen en zullen niet aan het onmogelijke worden gehouden.